Cena 40.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 650.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 725.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową .... 750.000 Mk.
Zagranicą .... 1.500.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 40.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. mk. 16.000.
Nekrologi 16.000 mk. zwyczajne 8.000 mk.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI.
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 291 (7626) Niedziela, dnia 23 Grudnia 1923 r Rok XXXI

Miraż

!!! Najsłynniejszy cyrk świata !!!

Cyrk najsłynniejszego i najodważniejszego akrobaty, ulubieńca Publiczności **L. Albertiniego** gości w naszem **Kinie Miraż.** Wszyscy, którzy chcą użyć wrażeń niezwykłych niech czytają program, zanim pójdą do c y r k u. Program naszego c y r k u jest b e z k o n k u r e n c y j n y.

Miraż

Program Swiąteczny! Od dnia 25 grudnia r. b. Niebywała Sensacja!

Urocza **LYA DE PUTTI** i słynny **L. ALBERTINI**

w przepięknym, porywającym dramacie kobiety zbłąkanej na manowcach miłości.

WĄWÓZ ŚMIERCI (Błędne drogi miłości)

Dramat cyrkowo-życiowy w 6-ciu aktach, w którym LYA DE PUTTI lśni urodą, czaruje wdziękiem i zachwyca finezją gry, w którym ALBERTINI pobija rekord pomysłowości, sensacji i odwagi.

Co może wam pokazać ekran tego nigdy nie ujrzycie w zwykłej budzie cyrkowej. Pamiętajcie, że Albertini swoją odwagą i zręcznością zadziwił świat cały i że jego cyrk jest najsłynniejszy na kuli ziemskiej, Nasze pokazy cyrkowe, są również bezkonkurencyjne. Początek seansów w dnie świąteczne o g. 3-ej, ostatnie o g. 9.15.

S A L A D O B R Z E O G R Z A N A.

Program świąteczny.

W sobotę, dnia 22 grudnia otwiera sezon zimowy t e a t r świetlny

Oaza

arcydziełem filmowym p. t.

Skarby Arnesów

światowej wytwórni szwedzkiej „SVENSKA BIOGRAFTEATERN". SKARBY ARNESÓW, to urocza ballada, według opowieści znakomitej autorki, laureatki nagrody Nobla **Selmy Lagerloff.** według opowieści znakomitej autorki, laureatki nagrody Nobla

Skarb Arnesów, to przepiękne cudo techniki filmowej, obfitujące w niewidziane dotąd efekty ekranowe. Arcydzieło reżyserował po mistrzowsku Maurice STIELLER. Główną rolę kreuje Mary Johnson zwana Lilljaną Gish Północy. Obraz ilustrowany prawdziwie artystycznie pierwszorzędnym zespołem muzycznym Odegrane zostaną piękne, z arcydziełem tem filmowem harmonizujące utwory Chopina, Griega i Wagnera

POCZĄTEK: w dni powszednie 1 seans o g. 4,30 ostat 9,15 w sob., niedz. i święta o g. 3 pp. ostat. 9,15

Sala ogrzana. Bilety wolnego wejścia nie ważne. **Sala ogrzana.**

Dentysta
Wolpe-Lampert
przyjmuje od 10 do 7 wiecz.
Stary Rynek №17, dom p. Salamonowicza I p. 2102

Skład Futer
i
Konfekcji Futrzanej
H. ADLER w Kaliszu,
ul. Wiejska № 5 Telefon № 208.

POLECA na SEZON ZIMOWY,
wielki wybór najnowszych damskich i męskich futer, oraz pojedyńcze skóry, błamy krajowe i zagraniczne.
Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres kuśnierstwa wchodzące
Kupuję i przyjmuję stare futra na zamiany. 2366.

CENY PRZYSTĘPNE! OBSŁUGA SOLIDNA!

Bolesław Szokalski
Lekarz-dentysta
przeprowadził się
na ul. Wrocławską №37 wprost ul. Wiejskiej. 2383

Wielki wybór
Cukrów Warszawskich
Łazienna 13. 2460

2147
Doktor
S. WAŁCHOWICZOWA
Aleja Józefiny № 13, front, II piętro.
Choroby wewnętrzne, dziecięce i kobiece.
ANALIZY moczu, kału, plwocin, soku żołądkowego i krwi (na **syfilis** i inne.)
Przyjmuje od 9—11 i od 4—7 po poł.

Z powodu uroczystych świąt Bożego Narodzenia biura niżej podpisanych Banków

w dniu 24 b.m. t.j. w poniedziałek będą czynne tylko do godz. 11 r., w dniach 25 i 26 tegoż miesiąca będą zamkrięte

Bank Handlowy w Warszawie
Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie
Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześc. w Łodzi
Polski Akcyjny Bank Komercyjny w Warszawie,
Bank Przemysłowców, Towarzystwo Akcyjne,
Bank Ziemiański w Warszawie, Oddziały w Kaliszu, i
Bank Ziemi Kaliskiej — Kalisz. 2470

Kino STYLOWY w jednym seansie **12 aktów.**

Od wtorku, dn. 25 grudnia — **PROGRAM ŚWIĄTECZNY.** — Od wtorku, dn. 25 grudnia

Kino STYLOWY w jednym seansie **12 aktów.**

Dla dzieci i młodzieży dozwolone!

SENSACJA! **CYRK KING** Wielki amerykański film pod ogólnym tytułem ze słynnemi i nieporównanemi artystami **EDDIE POLO** i amerykańską pięknością **Eileen Sedwick** **SENSACJA!** Serja I **Płonące Źródło** Serja II **„Król Cyrku"**

Dramat z życia awanturników amerykańskich i artystów cyrkowych w 6 wielkich aktach. Prócz artystów cyrkowych tysiączne tłumy widzów W powyższym filmie biorą udział: Słonie, lwy, pantery, tygrysy i inne dzikie zwierzęta Pomimo, że każda serja stanowi odrębną całość, **wyświetla się dwie serje razem.**

UWAGA! Pod względem techniki, treści, gry i wystawy podobnych obrazów dotąd jeszcze w Kaliszu nie wyświetlano! Z powodu długości filmów początek w dnie świąteczne, soboty i niedziele o godzinie 3 po poł. w dnie powszednie o godz. 5-ej. Ostatni seans o godz. 8.30 punktualnie.

Dla dzieci i młodzieży dozwolone!

Kino STYLOWY | **Program świąteczny!** | **Kino STYLOWY Kino** | **Program świąteczny!** | **Kino STYLOWY**

Skład Futer

B-ci PINKUS i S-ka w Kaliszu,
ul. Wrocławska, róg Wiejskiej **№2,** (dom W-go Zagnera I p.), **Tel. № 251.**

Skład zaopatrzony został w najnowszą futrzaną galanterję, palta damskie i męskie, oraz skóry, bławy krajowe i zagraniczne. Przyjmuje się również wszelkie zamówienia w ten zakres wchodzące

Polecając się łaskawym względom Wpp:
2228. Z poważaniem **B-cia PINKUS.**

Niniejszym podaje się do ogólnej wiadomości, że w dniu 5 grudnia r. b. otwarty został w Kaliszu, przy ul. Staszyca № 26

HURTOWY SKŁAD piwa, porteru i lemoniady

Zjednoczonych Browarów Warszawskich
p. f.

Haberbusch i Schiele Sp. Akc.

w WARSZAWIE.
Z czym polecamy się łaskawym względom Sz. Odbiorców. 2375

Ubezpieczenia w złotych polskich

równych **FRANKOWI SZWAJCARSKIEMU,** oraz
ubezpieczania dolarowe

które narazie, do czasu ukazania się zapowiedzianego rozporządzenia Ministerstwa Skarbu obliczane są również w złotych, równych frankowi szwajcarskiemu, przyjmuje

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych

(ROK ZAŁOŻENIA 1803).

Najstarszy i największy w Polsce zakład ubezpieczeniowy.
Zarząd Główny w WARSZAWIE, Al. JEROZOLIMSKA Nr. 41.
Oddział w Kaliszu, ul. Kościuszki Nr. 2
Inspektorowie w miastach powiatowych, Taksatorowie i w gminach.

Uprawiane działy:

Ubezpieczenia od ognia

budowli zwykłych i fabrycznych oraz wszelkiego rodzaju ruchomości.

Ubezpieczenia plonu od gradobicia

Możliwie najniższe koszta ubezpieczenia i korzystne warunki.

Solidna likwidacja i szybka wypłata szkód.
Przewidywany zbiór składki ogniowej w roku 1923

przeszło 1200 miljardów Mkp.

Poważne stosunki reasekuracyjne w Polsce i zagranicą. 2405

Węgiel

2355

Górnośląski z kopalń Księcia na PSZCZYNIE
po cenach kopalnianych plus 10% na weksle czterotygodniowe.

Cement

najlepszy w POLSCE
z pieców rotacyjnych fabryki Rudniki po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach poleca:
Kaliska Spółka Opałowa
ul. Kazimierzowska 1, tel. 92.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

S. MACIEJOWSKI

Kalisz, Wrocławska 13, tel. 265

poleca

NA PODARKI GWIAZDKOWE

Serwisy stołowe porcelanowe, kryształowe i szklane.
Serwisy do kawy 12-o i 6-cio osobowe,
Garnitury na umywalnię,
Garnitury na biurko z marmuru i bronzu,
Grupy, Żardiniery i Wazony z Saskiej porcelany,
Żardiniery, Wazony, Bonbonierki kryształowe,
Lampy i Ample elektryczne, gazowe i naftowe,
Platery Frageta, Norblina i Henneberga.

Ceny nizkie. Wielki wybór nowości.

NA GWIAZDKĘ

Poleca KALOSZE najlepszej marki światowej

FIRMA „RUBBER” FIRMA

w Kaliszu, Wrocławska № 24. I p. 2417

Z OPŁATKIEM.

I znowu nadeszła gwiazdka, ta urocza nasza gwiazdka, przy której na całej ziemi polskiej dziś już z kajdan niewoli zwolnionej, niesie się hymn radosny wraz z starą kolędą: „Bóg się rodzi, moc truchleje...“

A w kółku rodzinnym powtarza się to, co od tysiąca lat w domach polskich przetrwało i trwać będzie w tej formie niezmienionej po wieki. — Wszystko to takie proste, takie serdeczne, takie rzewne...

Stół obrusem przykryty, na nim biały, śnieżny opłatek, jeden uścisk dłoni, jedno serdeczne spojrzenie.

I ciśnie się serce do serca...

I patrzymy wokół wesoło po członkach rodziny, wynurzując często tylko lekkim poruszeniem ust od serca idące życzenia. Rozszerza się jakoś to kolisko rodzinne, radzibyśmy każdego do piersi przytulić, czy on nasz wróg, czy druh serdeczny, a poprzez wieki całe wstaje i słychać już tętno tej pieśni potężnej:

„A słowo stało się Ciałem
I mieszkało między nami!“

Pozwólcież — Drodzy, że wśród tej ciszy rodzinnej i „Gazeta Kaliska“ zapuka do drzwi waszych i przyjdzie się podzielić z opłatkiem, na naszej ukochanej ziemi.

To pismo Wasze!! To cząstka dążeń Waszych i pożądań. Ono z Wami chce być zawsze, chce z Wami znosić dobrą i złą dolę i nigdy Was nie odstąpić.

Do Was — serdeczni nasi Czytelnicy, wyciągamy dziś rękę z opłatkiem wigilijnym, bośmy wszak wszyscy jedną wielką rodziną.

I życzyć Wam chcemy wiecznie młodej pogody ducha, wiary w swoją i Narodu przyszłość, hartu w znoszeniu trudności wszelakich i przeciwności, cierpliwości w oczekaniu na owoce pracy, nie gasnącego nigdy zapału do czynu, do poświęceń wzajemnych, do braterstwa,

Niechaj te ponure chmury, które jeszcze nad nami się gromadzą i grożą nam piorunami, rozejdą się nakoniec; niech wszystkim ukaże się wielki szmat błękitu i słoneczny promień rozświetli zgnębione serca. Niech ten Bóg uciemiężonych i skrzywdzonych, który w stajence Betleemskiej wybrał dla się mieszkanie ześle każdemu sprawiedliwość, wywyższając poniżonych, a krusząc potężnych i krzywdzicieli.

A my — zbądźmy się egoizmu, — stańmy się wszyscy mężami o silnym charakterze i wytrwałości, a gorącym, ale twardym sercu. Bądźmy nieprzejednani w obronie naszej Ojczyzny, brońmy naszych ideałów, nie czyńmy żadnych ustępstw z naszych zasad i szczytnych celów, bądźmy zawsze do poświęceń gotowi.

To są nasze życzenia serdeczne, jakie w dniu dzisiejszym składamy naszego pisma Przyjaciołom i Czytelnikom. A łamiąc się z Wamy w myśli wigilijnym opłatkiem, wołamy z głębi serca:

„Dosiego Wam wszystkim Roku“!

Lekarz
Dta Henryk SOLNIK
przyjmuje od 9—1 i 4—7.
Laboratorjum sztucznego uzębienia i protez czynne cały dzień.
2485 Towarowa 3, oficyna II piętro.

Klinika chirurgiczna
(z gabinetem Roentgena, diatermią, kwarcową lampą etc.)
POZNAŃ, ul. Mickiewicza 22.
Dr. Parczewski.
2427

Wigilja na cmentarzu.

Saratów leży w malowniczej kotlinie, bardzo podobnej do lwowskiej. Od zachodu okalają ją stromo, opadające, lesiste wzgórza, od wschodu zaś obejmują ją szerokim łukiem, jak by ramieniem — majestatyczna Wołga.

Na zboczach górskich za miastem piętrzą się amfiteatralnie cmentarze, podzielone wedle obrządków. Mają więc osobny swój gród umarłych starowiercy, osobny protestanci, osobny znów schyzmatycy, oczywiście jest cmentarz muzułmański, no i — katolicki, polski. U wejścia do tej kresowej mety dla tysięcy wygnańców Polaków, zaraz za bramą, pobudowało kiedyś miejscowe parafjalne Tow. dobroczynności dwa przytułki dla starców. — W czasie wojny, jeden z nich opóźniono dla pomieszczenia ochronki. Domek na podwyższeniu, w ładnym stylu, jak willa, z terasą dosyć obszerną, otoczony był wokół grobowcami i pomnikami — i wywierał wrażenie raczej kaplicy, niż budynku mieszkalnego. Przez lata oswajali się tu, jak w przedsionku wieczności, z ciszą cmentarną starcy i kaleki, których dalej już pędzić moskiewska nahajka nie mogła — na czas wojny zluzowała ich dziatwa, osierocona, nędzna — ale szczebiotliwa i wesoła. Polacy miejscowi i wygnańcy składali ostatni nieraz grosz na wyżywienie sierocej czeladki tu i w innych jeszcze schroniskach, udawało się też „wydębić“ i u władz pewne subwencje i zapomogi. Polski komitet pomocy ofiarom wojny zadziwiał swą zapobiegliwością i staraniami o wygnańców i ich dzieci. — Jednakże inaczej my postępujemy dziś, u siebie w kraju!

Mając powierzony nadzór nad ochronką cmentarną, zaprosiłem dwu kolegów w odwiedziny w wieczór wigilijny. Trzeba było brnąć długo przez zaspy śnieżne. Dotarliśmy wreszcie. Dziatwa ubrana odświętnie w dopiero co nadesłane z Moskwy sukienki, powitała nas z niekłamaną radością. Wigilję obchodziła sama pod przewodnictwem swej kochanej cioci, panny Bronisławy. Okazałe drzewko jarzyło się mnóstwem światełek. a na niem ozdoby polskie oczywiście. Nad szopką rozpiął skrzydła Biały Orzeł. Stół zastawiony suto. Był barszcz z uszkami i ryba, pierogi, jakieś placki i ciastka, nawet owoce. Życzyliśmy sobie wszyscy bardzo poważnie rychłego powrotu do kraju. Dzieci rozumiały doskonale znaczenie tych słów. Po wieczerzy — panna Bronisława zaintonowała kolędę: „Wśród nocnej ciszy... Nagle — mój towarzysz, belfer z cywila. a obecnie inspektor powiatowy — skręcił się jakby mu się niedobrze zrobiło, że wybiegł na kurytarzyk, za chwilę i drugi inżyn. z Rzeszowa. dziś major W. P. poszedł za jego przykładem.. Zaniepokojony wybiegłem i ja za za nimi. Patrzę, jeden oparł się o jedną ścianę, drugi o drugą i łkają obaj jak dzieciaki.

— A to co, — Wstydźcie się! Wy? Żołnierze!!

— Daj mi spokój i raczej wynieś mi płaszcz... ja tam już nie wrócę. Ładną zrobiłeś nam nieniespodzinakę.. Te dzieci.. Ta kolęda::: Wybacz i pannę Brońcię przeproś... Pójdziemy do domu.

Mimo prośb moich i ochroniarki, nie dali się namówić. — Poszliśmy do domu.

A potem dziatwa kilka razy pytała mię:

— Czemu ci panowie od nas uciekli? My im przecie dawali i orzechy i ciasteczka...

— Niedobrze im się zrobiło — tłumaczyłem.

Dziś po kilku latach niejeden niewolnik przypomni sobie może podobną chwilę jak ta, na cmentarzu i może również się rozczuli, ale — jakie odmienne ogniki błysną w ich łzach serdecznych...

Sala Towarzystwa Muzycznego.
DZIŚ DNIA 22 GRUDNIA O GODZINIE 8½ 2483
LEO BELMONT
wygłosi odczyt na temat TWARZ a UCZUCIE. Bilety wcześniej nabyć można w cuk. W.P. Mayera.

Zakłady Elektryczne „VERTEX"
WARSZAWA, Marszałkowska Nr. 98.

TELEGRAMY.

Z SEJMU.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu sejmowym wniosek wicemarszałka p. Moraczewskiego odesłano projekt ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach zarządu w dziedzinie skarbowości do komisji skarbowo-budżetowej. Następnie głosami Piasta, P. P. S. i prawicy przeszedł następujący wniosek p. Dębskiego (Piast): „Sejm nie przyjmuje do wiadomości rezygnacji p. marszałka Rataja", wobec czego marszałek Rataj ponownie wybrany zostałi w połowie posiedzenia objął przewodnictwo. W dalszym ciągu kluby składają deklaracje o ekspose rządowem. P. Thugut (Zj. Str. Ldu.) oświadczył, że klub jego niema zaufania do nowego rządu jednak zachowa względem niego życzliwą neutralność wobec prac nad sanacją skarbu, pragnąłby jednak przedtem usłyszeć wyjaśnienie rządu w sprawie wykonania reformy rolnej. P. Chaciński (Ch. D.) stanął na stanowisku przyjęcia nowego rządu jako rządu konieczności państwowych i postawił wniosek: „Sejm przyjmuje oświadczenie p. prezesa Rady Ministrów do wiadomości". P. Barlicki (PPS.) oświadcza, że klub jego nie może przyjąć odpowiedzialności za rząd p. Grabskiego wobec nieuwzględnienia w programie postulatów demokratycznych. Z tego względu P. P. S. wstrzyma się od głosowania nad votum zaufania dla nowego rządu. P. Reich (koło żyd.) odmawia w imieniu swego klubu poparcia i zaufania nowemu rządowi. P. Płuta (secesja Piasta) stoi na stanowisku życzliwym do rządu i poparcia nie odmawia. P. Wasylczuk (kl. Ukr.) zaufania odmawia. P. Hertz (NPR.) oświadcza życzliwość klubu, uzależniając dalsze stanowisko od przyszłej działalności rządu. P. Pankratz (kl. niem.) odmawia zaufania i poparcia. To samo oświadcza p. Taraszkiewicz (białorusin), poseł Gkoń, p. Łańcucki (komunista) i p. Priluc ki (Ludowcy żydowscy). Po deklaracjach zabrał raz jeszcze głos premjer p. Grabski, wyjaśniając swe stanowisko w sprawie stosunku do mniejszości narodowych i reformy rolnej. Premjer skonstatował, że reprezentując rząd bezpartyjny i konstytucyjny gwarantuje w konsekwencji sprawiedliwy stosunek do wszystkich obywateli a więc i do mniejszości narodowych. Co zaś do reformy rolnej, to stwierdza, że może być zrealizowana li tylko przy dobrym stanie skarbu zanym z normalnym kredytem i dobrą walutą, to też w miarę poprawiania się skarbu reforma rolna zrealizowana będzie. Po tem oświadczeniu nastąpiło głosowanie nad formułą p. Chacińskiego o przyjęciu do wiadomości ekspose. Za wnioskiem — 193 głosy, przeciw — 74, białych kartek — 4, unieważnionych 11. Wniosek przeszedł.

Na tem samem posiedzeniu Sejm przyjął w drugim czytaniu projekt ustawy o obowiązkowem stosowaniu wskaźnika drożyznianego przy płacach zarobkowych. Na tem posiedzenie zakończono, wyznaczając następne na 4 stycznia 1924 roku.

W sprawie teki zagranicznej.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.). Na skutek powtórnej telegraficznej propozycji p. Zamojski przyjeżdża z Paryża by osobiście sprawę tę omówić. W kuluarach wymieniają na wypadek nie przyjęcia przez niego teki nazwiska p. Kazimierza Olszewskiego lub p. Płucińskiego (propozycja prawicy), pozatem wymieniają pp. Skrzyńskiego, Wieniawskiego i Jana Woronieckiego.

Wyrok w sprawie sen. Hammerlinga.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.). Sąd honorowy nie uznaje postawionych senatorowi Ludwikowi Hammerlingowi zarzutów w tej mierze w jakiej zostały stwierdzone w przeprowadzonym postępowaniu dowodem, tudzież nie uznaje w związku z okolicznościami, jakie towarzyły dokonaniu zarzuconych mu czynów za dostateczne uzasadnienie uznanie sen. Hammerlinga za człowieka czci pozbawionego.

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.). Rada Ministrów ostatnio rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie przymusowego wycofania mienia prywatnego z zagrożonych działaniami wojenne mi obszarów Państwa i uchwałę Rady Ministrów o wycofaniu władz urzędów i instytucji państwowych oraz mienia państwowego z tychże obszarów. Wycofanie powyższe można zarządzić w czasie wojny, albo gdy grozi wybuch wojny.

Opłacenie cła w złocie.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.). Zostało podpisane rozporządzenie ministrów handlu oraz skarbu, ustalające wartość złotową różnych monet zagranicznych we frankach złotych, którymi ma być opłacane cło wywozowe od towarów podlegających rygorowi opłacania cła w efektywnym złocie. Rozporządzenie przewiduje wypłacanie reszt i ewentualnych zwrotów wpłat celnych w markach polskich według wartości franka złotego w dniu wypłaty lub w dniu wystawienia asygnaty. Rozporządzenie wchodzi w życie 1-go stycznia 1924 r.

O waloryzację płac robotniczych.

WARSZAWA, 22.12 (Tel. wł.). Dn. 19 bm. komisja centralna związków zawodowych dyskutowała sprawę konieczności waloryzacji płac robotniczych wobec nierównomiernego spadku marki w stosunku do wykazywania przez G. U. S. wskaźnika drożyznian. Po dłuższej dyskusji przyjęta została następująca ustawa: „Komisja centralna związków zawodowych wyraża opinię, wszystkie stronnictwa robotnicze w Sejmie winny w obecnych warunkach dążyć do jaknajspieszniejszego przeprowadzenia ustawy o waloryzacji płac robotniczych, przyczem swój stosunek do przedłożeń rządu winny one uzależnić od stosunku rządu i Sejmu do ustawy o waloryzacji płac.

Z historji jasełek na ziemiach polskich.

Szeroko kiedyś był rozwinięty w Polsce, na Rusi i na Litwie zwyczaj przedstawienia Narodzenia Pańskiego za pomocą teatru marjonetek, czyli t. zw. szopki lub jasełek. Dziś wielki ten dramat z historji religijnego chrześcijańskiego kultu coraz to bardziej popada u ludu naszego w zaniedbanie, ubogie tylko szczątki starodawnego zwyczaju napotykamy jeszcze w różnych okolicach Rzeczypospolitej Polskiej. Ma też różne nazwiska ten teatr ludowy: na Podlasiu nazywają go zwyczajnie „szopka"; na Ukrainie „wertepem"; w województwie mińskiem „batlejkami"; w województwie zaś grodzieńskiem „rajsznikami"; w mohylowskiem „kukolnikami". Dwa te ostatnie wyrazy są teraz używane bez żadnego przedstawienia; ale znaczenie owych wyrazów wiąże się ściśle z teatrem marjonetek, ponieważ „rajosznik" odpowiada ruskiemu „rajosznik", t. zw. pokazujący lalki (rajok), a „kukolnik" znaczy to samo (od kukła — lalka).

Urządzenie i pokazywanie szopki przechowuje się niejako tradycjonalnie po niektórych wsiach i miasteczkach, a z tych miejsc szopkarze chodzą czasem po okolicy, gdziekolwiek znajdują przyjęcie, po dworach, karczmach itd. W guberni dawniejszej siedleckiej najbardziej znaną jest szopka t. zw. „kornicka" (pochodzi od wsi Kornicy w powiecie konstantynowskim). Niegdyś szopka ta była w wielkiem poszanowaniu. Zajmowali się nią starsi, nie żałowali grosza na jej świetne urządzenie, starając się, aby była jak najwięcej zajmująca. Teraz w nowszych czasach przeszła do rąk małych chłopców, straciła więcej i powagę i zacnego wpływu i stała się w końcu zabawką bez większego znaczenia. Szopkarze zwykle zaczy nali swe obchody wraz z innymi kolędnikami z wieczora w dzień św. Szczepana, od którego to dnia pochodzi tu zwyczaj nazywać kolędowanie „szczepanowaniem", a kolędników „szczepanikami", chociaż tych, co chodzą z szopką nazywają najczęściej „szoparami". Zwyczajni kolędnicy, nie mający szopki, chodzą zwykle w nocy; stają pod oknami, śpiewają kolędy i dostawają za to okruchy ciast, kawałki mięsa, a czasem kilka groszy, gdy tymczasem szopkarze wybierają bogatsze rodziny, zrazu śpiewają pod oknami, ale są zwykle zaproszeni i wchodzą do dworka, śpiewając jakąś pieśń o Narodzeniu Chrystusa Pana np. „W żłobie leży", „Anioł pasterzom mówił", „Niebo i ziemia" itp. Skończywszy kolędę, proszą aby im pozwolono pokazać „niemców", bo tak zwykle nazywają figurki w szopce. Muzykanci przygrywają, a pan majster, stanąwszy z tyłu, wysuwa figurki, trzymając je z pod spodu za druciki i wygłaszając z każdej sceny stosowną orację. Po skończonem przedstawieniu albo znowu śpiewają kolędy, albo też gra muzyka, a rozochocona czeladź bawi się wybornie i częstuje kolędników sowicie.

U górali małopolskich najważniejszą uroczystością doroczną jest Boże Narodzenie, zwane między ludem góralskim „godnemi świętami", lub też „godami". Święta te mają cechę zupełnie wyjątkową z powodu zwyczaju, pilnie dotąd przestrzeganego na wsi, który, wiążąc się z odległemi bardzo czasami, wyróżnia tę epokę wśród innych uroczystości w roku. Sama zaś nazwa „gody" albo „godne święta" pochodzi stąd, że jest to właśnie chwila, w której wszyscy gospodarze oglądają się za parobkami i dziewczętami i nanawiają czyli „godzą" na służbę do siebie. Takie przypadkowe znaczenie ma ten wyraz w Beskidzie, w okolicy górnej Raby, zamieszkanej przez odrębny szczep góralski, zwany „zagórzanami". Szopkarze z latarkami, stojąc zrazu pod oknami śpiewając kolendę i zaproszeni przez gazdę wchodzą do izby z szopką i z muzyką, złożoną z skrzypiec i „cisuli", tj. z basetli, zrobionej z cisowego drzewa, a stąd powszechnie cisułą zwanej. Szopka sama, jako obraz wyrobu swojskiego pomysłu, przedstawia się nader prymitywnie.

W Noc wigilijną.

Grajcie skrzypeczki złote
w anołków białej dłoni!
Niech się tinum waszych dźwiękiem
dziś cały świat rozdzwoni!
Ożwijcie się w krąg chóry,
Dziesięciu głosząc chwałę,
ożwijcie wy się — serca,
wśród ciosów, burz zmartwiałe!
Ożwijcie się wy — struny,
co gracie w duszach ludzi!
Niech głos wasz w koło płynie
i jasne echa budzi
i pieśń swą niosąc w szczyty —
hen! aż do niebios proga —
melodję zagra, wskrzeszą
z promieni wiecznych Boga!
Ozwicie się, bo oto
w brylanty z mrozu strojna
Wigilji noc nadchodzi,
miljardem gwiazdek hojna,
i cudu tęczą skrzy się
i niosąc wieść zbawienia —
misterjum wkrąg zwiastuje
Bożego Narodzenia!
Grajcie więc Boże skrzypki
w aniołków białej dłoni!
Niech się radosną pieśnią
dziś cały świat rozdzwoni!

Skąd pochodzi zwyczaj podarków gwiazdkowych.

Zwyczaj ofiarowania podarków gwiazdkowych jest bardzo stary. Starożytni Rzymianie obchodzili w okresie między 17 a 24 grudnia — najweselsze ze swoich uroczystości, mianowicie saturnalie, a 25 grudnia była wielka uroczystość narodzin słońca.

Uroczystości saturnalli przypominały starożytnym Rzymianom czasy, w których nie było panów i niewolników, lecz panowała równość stanu wśród ludzi i wolność osobista. Na cześć Saturna oświetlano rzęsiście mieszkanie świecami, przyczem posyłano sobie wzajem upominki; szczególnie obowiązywało to bogatych wobec biedniejszych współobywateli, patrycjuszów wobec swoich powładnych służby i domowników. Przed uroczystościami Saturnalli odbywały się jarmarki, na których sprzedawano kolorowe świeczki woskowe, zabawki słodkie pieczywo i rozmaite drobiazgi na upominki.

Pierwsi chrześcijanie, którzy obchodzili święto Narodzenia Jezusa Chrystusa, przypominali sobie zapewne piekny zwyczaj posyłania podarków w uroczystość narodzin słońca. W Rzymie uroczystość Bożego Narodzenia, łączyła się z uroczystością narodzin słońca w pojęciu świeżo nawróconych pogan. Lud rzymski, który tak skwapliwie przyjmował wiarę Chrystusową — wprowadził i do świąt chrześcijańskich te zwyczaje, jakie wydawały się im nazbyt miłe, i z jakiemi rozstać się wprost niepodobna. Nie bronili tego pierwsi kapłani chrześcijańscy, rozumiejąc to dobrze, że należy ludowi zostawić zwyczaje i obrządki, które ukochali, tembardziej, że z łatwością i bez szkody dla nowego Kościoła dały się przeszczepić na nowy grunt pod siejbę wiary chrześcijańskiej.

Sz. Swym Uczniom
Najserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt
śle
Zygmunt Mąkowski.

KRONIKA.

— WZAMIAN ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH i Noworocznych złożyli w Redakcji „Gazety Kaliskiej" do dyspozycji pani prezydentowej Koszutskiej 5 miljonów marek Józef, Antonina, Józef syn i Antoni Radwanowie.

— PODZIĘKOWANIE Dyrekcji „Miraż".

Dowództwo 29 puł. Strzelców Kaniowskich z okazji gratisowego udzielenia dla żołnierzy seansu „Bartek zwycięzca" śle tą drogą Dyrekcji „Mirażu" serdeczne podziękowanie.

Za podobnym obywatelskim czynem, oby szły wszystkie kina, dając rekrutowi po całodziennych trudach umysłową rozrywkę, a rozwijając umysł jego podobnymi filmami, jak „Bartek zwycięzca", on odwzajemni się w przyszłości całemu społeczeństwu.

ADAMOWICZ
ppłk. i D-ca 29 p. S. K.

— ODCZYT.

Przypominamy, iż dziś o godz. 8 i pół w sali Tow. Muz. p. Leo Belmont wygłosi odczyt na temat „Twarz a uczucie". Niezwykły ten temat w oświetleniu tak nawskroś oryginalnego prelegenta, wzbudził wielkie zainteresowanie w inteligentnych sferach naszego grodu.

Bilety wcześniej nabyć można w cukierni W.P. Mayera.

WYPŁATA PENSJI URZĘDNIKOM.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik, polecający wypłacenie pensji urzędniczych na styczeń w Warszawie dnia 31 grudnia rb. Ryczałty pieniężne dla urzędów prowincjonalnych mogą być przekazane do kas właściwych już 27 grudnia rb. Sumy te mają być wniesione już do ksiąg rozchodu 1924 roku.

— KUCHNIE RUCHOME.

Drożyzna i równomiernie z nią wzrastający niedostatek kieruje myśl i serce wrażliwych i zamiennych obywateli Kalisza tym wszystkim, dla których jest dziś najcięższą troską bytowania. W mieście naszem grono osób współczujących cudzej niedoli z współudziałem Magistratu zorganizowało kuchnię ruchome, aby dostarczywszy najbiedniejszym ciepłej i zdrowej strawy zabezpieczyć ich od najgorszej nędzy. Od miesiąca codziennie o godz. 12 stróże miejscy magistrackim koniem i wynajętym aparatem kuchni polowej przywożą obiady na Nowy-Świat i na Stawiszyńską róg Skarszewskiej. Panie założycielki kuchni ruchomych niezależnie od pogody dyżurują kolejno i własnoręcznie rozdają obiady Najbiedniejsi (po uprzedniem sprawdzeniu przez panie ubóstwa) dostają kwity na mocy których otrzymują obiady. pozostałe porcje sprzedaje się po 5 tys. mk. Koszty przyrządzania każdej porcji wynoszą 10 tys. mk., niedobory pokrywają się z dobrowolnych składek członków kuchni ruchomych i z funduszów magistrackich. Zupy te przyrządzone są w taniej kuchni na Graniczej pod Nr. 1. czysto, starannie i stosunkowo do funduszów jakimi rozporządzają kuchnie — pożywnie.

Założycielami kuchni są panie: Starościna Stefańska, dyrektorowa Kononowiczowa, prezydentowa Koszutska, p. Bohowiczowa, p. Koźmińska, dyrekt Chrzanowska, dr. Hryniewiczówna i dokt. Białobłocka, panowie Kolabiński prez. Koszutski i p. Gocde. Prowizje do kuchni otrzymują panie założycielki z kwesty urządzonej po okolicznych majątkach, z opodatkowania się założycieli kuchni ruchomych i z dobrowolnych składek. Warunki w jakich powstały i utrzymują się kuchnie ruchome są tak ciężkie, że założyciele ich wytężyć muszą wiele poświęceń materjalnych, wysiłku woli, siły wytrwania i jako głównego bodźca wiele uczuć altruistycznych i bodajby przykład ich pociągnął więcej mieszkańców naszego miasta do ratowania od głodu najnieszczęśliwsze ofiary nędzy.

Z. R.

— PODWYŻSZENIE OPŁATY STEMPLOWEJ OD KART DO GRY.

Z dniem 23 bm. opłata stemplowa od kart do gry podwyższona zostaje do 100 tys. marek od talji.

— WIECZERZA WIGILIJNA W ODDZIAŁACH.

Wobec zbliżających się świąt Bożego Narodzenia i tradycyjnej w Polsce Wieczerzy Wigilijnej wyższe władze wojskowe przypomniały dowódcom i komendantom poczynienia już obecnie przygotowań do wieczerzy wigilijnej. W związku z tem zarządzono, aby intendentury D.O.K— wydały odnośne polecenie w celu dostarczania środków dla lepszej i obfitszej strawy w dn. 24 bm. Dowódcy kompanji mają opracować szczegóły planu uświetnienia wieczoru wigilijnego, odśpiewania kolend i wystawienia, gdzie na to pozwalają warunki Jasełki. W każdym garnizonie powinna odbyć się reprezentacyjna wieczerza wigilijna w Domu Oficera z udziałem przedstawicieli władz i społeczeństwa. Na wieczerzę taką będą wysłani drogą wylosowania delegaci szeregowych i podoficerów. Niezależnie od tej wieczerzy należy we wszystkich oddziałach urządzić wigilijną wieczerzę dla szeregowych w godzinach wcześniejszych, tak, aby dowódcy wraz z oficerami oddziałów mogli być obecni. W związku z tem polecono oficerom, aby nie dopuszczono do kosztownych libacji alkoholowych.

— WYŻYWIENIE ŻOŁNIERZY W CZASIE ŚWIĄT.

M. S. Wojsk. zarządziło polepszenie wiktu szeregowych podczas świąt. I tak w dniu wigilijnym zezwolono na zamianę mięsa wołowego na śledzie, w pierwsze i drugie święto Bożego Narodzenia i w Nowy Rok szeregowym będzie wydane wyżywienie według tabeli V wraz z dodatkiem dla walczących. W pierwszym dniu świąt zamiast mięsa wołowego będzie wydane mięso wieprzowe. Dalsze polepszenie wyżywienia w dni świąteczne jakoteż urządzenia choinki dla żołnierzy winny nastąpić z kwot uzyskiwanych przez formacje z gospodarki wewnętrznej prowadzonej w myśl zasad ustalonych rozporządzeń.

— ODEZWA DO ZIEMIAN.

Z upoważnienia p. Prezesa Związku Ziemian, grono ziemian Ziemi Łukowskiej, zwraca się, za pośrednictwem naszem z odezwą, o której powtórzenie proszą wszystkie pisma polskie; oto oni, ziemianie na roli, najgorzej przez naturę uposażonej, ziemi, może najdotkliwiej dotkniętej ręką wojny, lecz tej, która wydała Sienkiewicza, wzywają wszystkich ziemian całej Ojczyzny, aby, słuchając rozpaczliwego głosu tych, co ratują z głodu i chłodu ginące dzieci polskie, dzieci te polskie i katolickie nakarmili. Niech ziemiaństwo pospieszy z datkami w naturze (mąka, kasza, ziemniaki) i niech to własnym trudem i kosztem dostawi do rozporządzenia Pani Prezydentowej Wojciechowskiej, lub Komitetu „dla głodnych dzieci".

Niech się ten głos z Łukowskiej Ziemi rozlegnie po całej Ojczyźnie!

— PODWÓJNE SAMOBÓJSTWO.

W ub. tygodniu pomiędzy stacjami Jarocinem a Witaszycami znaleziono dwóch mężczyzn przejechanych przez pociąg.

Tajemnicze przejechanie dwóch mężczyzn przez pociąg na torze kolejowym pod Witaszycami zostało przez siostrę ofiar wyjaśnione.

Byli to bracia Mieczysław i Józef Szeflerowie. Pierwszy liczył 22, drugi 19 lat, mieszkali w Bydgoszczy i popełnili samobójstwo według listu nadesłanego do swej siostry z powodu, że matka ich i starszy brat dokuczali im i w końcu wypędzili ich z domu.

— NADESŁANE.

„W dowód mej niezgasłej wdzięczności wszystkim tym p. t.. Kaliszan., którzy w czasie choroby mego kochan. brata J. Bergera okazywali się nadzwyczaj życzliwymi, a szczególnie Szan. urzędniczkom i urzędnikom firmy Reich i Chmielnicki za ich troskliwą opieką samotnym kolegą, przekazuje jednocześnie (drogą żyrową P. K. K. P. Reich i Chmielnicki) na ręce WP. Maurycego Wartskiego mk. 4,000,000 na cele dobroczynne kaliskich instytucji humanitarnych".

SYDONJA BERGEROWNA.

OFIARY:

Na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych miejskich złożyły ofiary następujące osoby:

WW. PP. Aleksandra Andrzejewska 690000 mk., Jackowski 100000 mk., W. Nawrocki 100000 mk., Banaszkiewicz 100000 mk., Kaczyński 300 tys. mk., Ciupa 200000, Olszewski 200000 mk., Józef Antczak 2440500 mk., zebrane na imieninach, p. S. W. 1500000 mk., inżynierostwo Brokmanowie 1500000 mk., Al. Tymienieccy 5000000 mk., B. i Z. 1000000 mk.; razem 13,130,500 mk. za co składa podziękowanie Wydział Szkolnictwa i Opieki Społecznej Magistratu.

OBWIESZCZENIE

W myśl art. 9 ustawy sejmowej z dnia 6-go grudnia 1923 r.dz. u. r. p. w 127 z r. 1923 poz. 1044. Wszystkie podatki miejskie stałe i konsumcyjne jak podatki od lokali, szkolny, od nieruchomości, podatek od wódki, od węgla itd. oraz wszelkie daniny i należności miejskie o charakterze publiczno-prawnym obliczane i pobierane będą od dnia 1 stycznia 1924 r. począwszy według kursu franka złotego.

Podając powyższe postanowienie do publicznej wiadomości Magistrat zwraca się do wszystkich p. t. obywateli w ich własnym interesie, aby każdy przed upływem roku zaległe podatki w kasie miejskiej uiścił, gdyż o ile się to nie stanie po 1 stycznia zapłaci zaległe podatki według kursu franka złotego.

Zwraca się przytem uwagę p. t. obywateli że wniesione ewent. rekursy przeciw wymiarom podatków nie wstrzymują zapłaty należytości, a tem samem i zapłaty tejże według kursu franka złotego.

MAGISTRAT.

Kalisz, 20.12 — 1923 r.

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Kalisza na posiedzeniu w dniu 30 listopada 1923 r. odbytem w zastępstwie Rady Miejskiej zgodnie z art. 66 Dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. i stosownie do reskryptu p. Wojewody Łódzkiego z dn. 14-go listopada 1923 L. S. M. 2097/4 uchwalił jednogłośnie pobierać na rzecz miasta Kalisza dodatki do opłat państwowych od patentów wykupywanych w obrębie miasta Kalisza na sprzedaż i wyrób trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych (dz. w. r. p. w 95 z r. 1922 p. 879) w wysokości:

100 proc. opłaty państwowej od patentu na wyrób, 200 proc. opłaty państwowej na sprzedaż wyżej wymienionych trunków i przetworów.

Dodatki powyższe mają być uiszczane równocześnie z opłatami państwowymi.

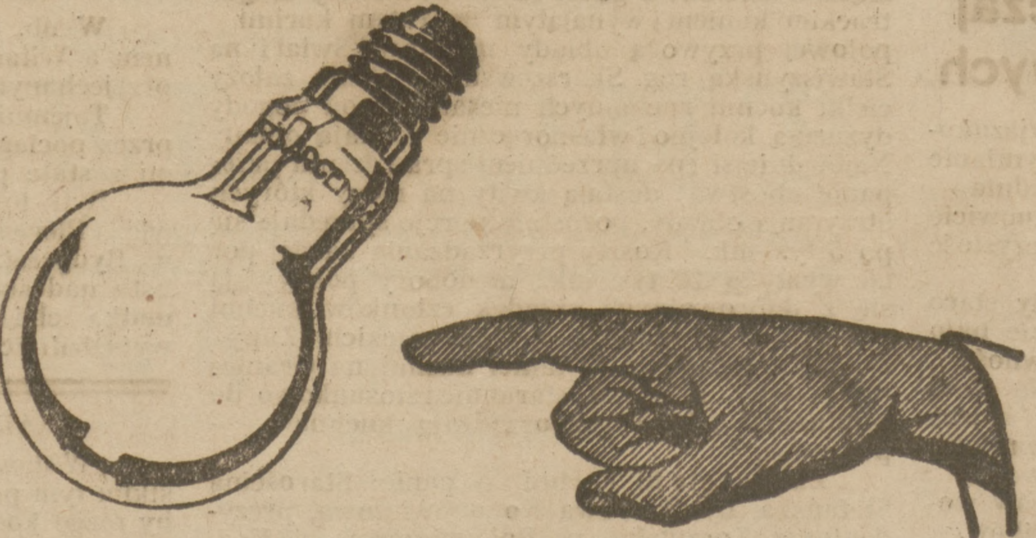
Uchwałę powyższą podaje się do publicznej wiadomości.

MAGISTRAT.

Kalisz, 20.12 — 1923 r.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	6,100,000
Londyn	26,850,000
Belgja	278,250
Paryż	310,000
Szwajcarja	1,060,000

Chroni wzrok, oszczędza prąd

PHILIPS ARGENTA

2360

Najtańsze źródło świeczek choinkowych

NA

GWIAZDKĘ

Perfumy francuskie, Coty, Houbigant w zapachach L'origan La Rose, Jacynemi-not, Chypre, Rose France, Paris.

Wody kolońskie kwiatowe i podwójne.

Pudry, Pulweryzatory, Mydła toaletowe w ozdobnych pudełkach

POLECA SKŁAD APTECZNY

P. MOSSAKOWSKIEGO

Wrocławska 35. 2475

Perfumy francuskie na wagę

Środki przeciw odmrożeniom

Środki przeciw wągrom

Syndykat Rolniczy KALISKI Sp. Akc.

FILJE:

BŁASZKI,
KONIN,
SIERADZ,
TUREK,
SŁUPCA,
UNIEJÓW

AGENTURA w OPATÓWKU.

KUPUJE:

nasiona koniczyn, seradeli, wyki, peluszki, rajgrasu i płaci w markach według kursu dolara. 2448

Szkoła Rzemiosł przy Stow. Rzemieślników Żydów w Kaliszu zawiadamia, że jest zaopatrzona w maszyny do obróbki metali i drzewa podług wymagań najnowszej techniki i przyjmuje wszelkie roboty tokarskie, frezarskie, heblarskie i reperacje wchodzące w zakres ślusarstwa oraz stolarstwa. 2390

W wielkim wyborze

firanki i kapy

Najnowszych fasonów

Piaskowa 5 m. 10 III p 2432

Dr.

Z. RAKOWSKI

Łódź.

specjalista chorób uszu,nosa, gardła i płuc.

POMORSKA (Średnia) 10 2342

Przybłąkał się

PIES

rasy wyżeł

do odebrania za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Dom Straży Ogniowej kontrola miejska, zastać można o godz. 2 p.p. 2455

Dr. Różaner

Łódź.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, leczenie sztucznym słońcem górskim

DZIELNA № 9. 2343

WIELKI WYBÓR

kóstjumów maskowych

do wypożyczenia

Wiadomość: ul. Warszawska 21. M. Klejn. 2459

!! BACZNOŚĆ !!

Kupuję wszelkie surowe skóry: tchórze, lisy, kuny, wydry, koty, zające i t. d.

Ceny płacę najwyższe!

H. Adler, Kalisz,

Wiejska 5. Telefon 208. 2367

NAPRAWY

Motorów Elektrycznych

Dynamo Maszyn

wykonują 89

K. Gaertig i Sp. T. z o. p. **Poznań.**

Oddział pracowni elektromechanicznych.

Ul. Półwiejska 35. Telefon 3584.

RADA

Syndykału Rolniczego Kaliskiego Sp. Akc.

podaje do publicznej wiadomości, że na mocy postanowienia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 17 listopada 1923 r. i wydrukowanego w N. 276 „MONITORA POLSKIEGO" z dnia 4 grudnia r. b., ogłasza się subskrypcję na III emisję akcji na ogólną sumę 650 miljonów mk. na następujących warunkach:

1). Pierszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji i ostateczny termin do wpłaty należności ustanawia się na dzień 14 stycznia 1924 roku.
2) Każdy posiadacz akcji I i II emisji ma prawo otrzymać $6\frac{1}{2}$ akcji III emisji nominalnej wartości po 5.000 Mk. szt. z czego 4 akcje imienne i $2\frac{1}{2}$ na okaziciela; z powyższych akcji każdemu akcjonarjuszowi przysługuje prawo otrzymania 2 akcji imiennych bezpłatnie, a 2 imienne i $2\frac{1}{2}$ na okaziciela po kursie emisyjnym 6.250 Mk. za szt., z czego 5.000 Mk. przeznacza się na kapitał zakładowy, a resztę po pokryciu kosztów emisyjnych na kapitał zapasowy.
3) Rada Zarządzająca po terminie, oznaczonym w punkcie I dokona repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonarjusze nie zapiszą się z tytułu prawa posiadania pierwszeństwa i określi ich kurs emisyjny.
4) Wpłaty na akcje III emisji przyjmuje Centrala w Kaliszu i wszystkie Filje. 2468

Ostrożnie przy zakupnie obcasów gumowych

„BERSON".

W ostatnich czasach pojawiające się **naśladownictwa** naszego pod względem **jakości i trwałości** niedoścignionego prawdziwego

Obcasa gumowego „BERSON",

zmuszają nas do skłonienia P. T. Publiczności, by przy zakupnie obcasów gumowych „BERSON" zwracała baczniejszą uwagę oraz by stanowczo odrzucała wszelkie inne wyroby, które swem podobieństwem w wykonaniu obliczone są na wprowadzenie w błąd Publiczności.

Każdy prawdziwy obcas gumowy „BERSoN" musi być zaopatrzony.

Rej. marką ochronną

wedle niniejszej ryciny.

Na Gwiazdkę!! **** ** **** Na Gwiazdkę!!

Korzystna okazja taniego zakupu.

Związek Bławatników

T. z. o. p.

27 W KALISZU przy Gł. Rynku 27

POLECA

w wielkim wyborze po

CENACH GWIAZDKOWYCH

ZNIŻONYCH O 10 DO 15%:

JEDWABIE: Wełny sukniowe i garniturowe—Półwełny—Bawełny jak: flanelki, kretony, satyny itd. Płótna bieliźniane, pościelowe i fartuchowe.

BIELIZNĘ: damską i męską—Trykotaże—Żakiety włóczkowe Swetry—Szale i czapki—Skarpety—Pończochy damskie i dla dzieci—Rękawiczki—Krawaty—Getry.

ARTYKUŁY MEBLOWE: firanki tiulowe i kolorowe—Kapy i obrusy—Kołdry watowane—STOŁOWIZNĘ.

Korzystna okazja taniego zakupu.

Na Gwiazdkę!! **** ** **** Na Gwiazdkę!!

— Maść przeciw odmrożeniom —

Na gwiazdkę

PO CENACH ZNIŻONYCH

z zapasów dawniejszych

Mydła Toaletowe w ozdobnych pudełkach
Pudry — Coty — Java — Simon
Wody Kolońskie, kwiatowe, i potrójne, w ozdobnych flakonach
Perfumy — L'origan — chypre — Ideal — Coeurde Jeanette — La Rose Jaequeminot — Lilaflor — Paris i wiele innych.

POLECA Skład Apteczny 2456

M. MAJERANA, Babina Nr. 1.

Farby na włosy

— Krem udelikatniający i bielący cerę —

Środki na wzmocnienie i porost włosów.

GOSPODARSTWO

100 mórg ziemi żytniej z martwym i żywym inwentarzem w tym 15 mórg łąki rzeczka morga lasu za równowartość 4 tysięcy dolarów do sprzedania. Wiadomość w Administracji Gazety Kaliskiej. 2431

Potrzebni do CYRKU

bileterzy i bileterki, stajenni, rymarz, szwajcar i inna służba. Zgłaszać się w ujeżdżalni wojskowej (maneż) ulica Czaszkowska, do zarządzającego Cyrku. 2474

„Ameryka"

Czasopismo Ilustrowane poświęcone poznaniu Ameryki i Amerykan.

Wychodzi miesięcznie, pod redakcję Mieczysława Tuleji.

KTO chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości o amerykańskim Przemyśle, Handlu i Finansach, informacje, dotyczące wychodźtwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich, oraz ciekawe wiadomości ogólne-winien stale czytać „Amerykę"

Ameryka prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dziedzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa): Nowychi Książek i Czasopism, oraz ogłoszenia poważnych firm i instytucji handlowych i finansowych;

w każdym numerze podaje **ROZKŁAD JAZDY OKRĘTUW** z Europy do Ameryki.

Ameryka rozpoczęła druk stałego Działu Angielskiego (English Language Section). ważny **dla uczących się języka angielskiego.**

Ameryka drukuje w odcinku z humorem napisane wrażenia z podróży do Ameryki p. t. „Gwiazdy i Dolary" pióra M. H. Szpyrkówny.

Prenumerata rocznika: Mk. 900,000. Numer pojedyńczy 75,000. Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 72, (pałac Staszica 26-62. Konto w P. K. O. 7136.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE HERBATĘ NAJLEPSZĄ W SMAKU

(Polecamy Cejlońską Nr. 9, Chińską Nr. 5)

Powszechnie znanej w Polsce Przedwojennej Firmy

T-WO HANDLU HERBATĄ

BAZYLI PERŁOW i SYNOWIE

ZAŁOŻONEJ w 1787 ROKU 2440

Oddział w Warszawie, Marszałkowska 52. Telefon 18-50

Poszukiwani są energiczni agenci dobrze wprowadzeni w branży kolonjalnej.

Zarząd Gminy Żydowskiej w Kaliszu ma zaszczyt zakomunikować, że lista składek etatowych za 1923 r. znajduje się w biurze lokalu Gminy Kościuszki 16 i jest do przejrzenia codziennie od 10—2 w ciągu 8 dni, t. j. od dnia 21 grudnia do 29 grudnia r. b. 2465 **Zarząd Gminy.**

PRACOWNIA

Damskich Kapeluszy

Poliny Cepelli

ul. 3 Maja (dom szkolny) pierwszy od Nowego-Rynku 2369.

Zginął dowód osobisty wydany w Kaliszu na imię Heleny Kowalskiej. 2464

Zakład Bronzowniczy i Odlewnia Metali

Aleksander Martin

Kalisz, ul. Grodzka № 5 obok Hotelu Saskiego.

wykonywa:

DZIAŁ BRONZOWNICZY: Lampy elektryczne i gazowe, żyrandole salonowo i kościelne, kandelabry, figury, lichtarze do pianin, urządzenia wystawowe, klamki, antabki do okien, antaby (esy) do drzwi sklepowych, balustrady i t. p.

DZIAŁ ODLEWNICZY: Odlewy z bronzu fosforbronzu, rotgusu, mosiądzu i cynku. Przyjmuję wszelkie reperacje, przeróbki i odnawianie lamp i wyrobów z bronzu. Kupuję stare metale. 2462

ROZKŁAD

godzin przyjęć lekarskich według specjalności w ambulatorjum Powiatowej Kasy Chorych w Kaliszu (Warszawska 13.)

	Poniedziałek	Wtorek	Sroda	Czwartek	Piątek	Sobota
Choroby	Dr. Ikawitz od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Łukaszewicz od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Seid od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Czajkowski od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Rożnowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Beatus Edw. od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Ikawitz od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Łukaszewicz od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Seid od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Beatus Edw. od godz. 5-ej do 6-ej wiecz-	Dr. Rożnowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Czajkowski od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.
Choroby chirurgiczne	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki do godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki od gadz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Cegłowski od godz. 3-ej do 4-ej po poł. Dr. Cichocki od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.
Choroby ginekologiczne	Dr. Pawłowski od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Zuker od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Pawłowski od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Zuker od godz 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Pawłowski od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Zuker od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.
Choroby dziecięce	Dr. Drescher od godz. 4-ej do 5-ej wiecz.	Dr. Janowski od godz. 4-ej do 5-ej wiecz.	Dr. Drescher od godz. 4-ej do 5-ej wiecz.	Dr. Janowski od godz. 4-ej do 5-ej wiecz.	Dr. Drescher od godz. 4-ej do 5-ej wiecz.	Dr. Janowski do godz. 4-ej do 5-ej wiecz.
Choroby oczne	Dr. Koszutski od godz. 12-ej do 1-ej po poł.	Dr. Hryniewiczówna od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Koszutski od godz. 12-ej do 1-ej po poł.	Dr. Hryniewiczówna od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.	Dr. Koszutski od godz. 12-ej do 1-ej po poł.	Dr. Hryniewiczówna od godz. 5-ej do 6-ej wiecz.
Choroby skórno-wener.	Dr. Beatus J. od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Białobłocki od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Beatus J. od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Białobłocki od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Beatus J. od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.	Dr. Biało błocki od godz. 6-ej do 7-ej wiecz.

Lekarz Naczelny **Dr. Sulikowski** przyjmuje w sprawach lecznictwa kasowego codziennie od godziny 5-ej do 7-ej wieczorem.

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu.
Szczęsny Szymański
Zastępca Komisarza.

2481

Na gwiazdkę. Na gwiazdkę.

Skład materjałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

Poleca wielki wybór papeterji, papieru, biletów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołówków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ściennych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po cenach możliwie najtańszych.

Na gwiazdkę. Na gwiazdkę. 2458

Redaktor W. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny